

Szerkesztői iroda:
Streintz és Eschenlohr
könyvnyomdája.
Csak bérmentes levelek
fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem
küldetnek.

Előfizetési díj
vidékre postán vagy hely-
ben házhoz hordva:
Égész évre 8.—
Félévre 4.—
Negyedévre 2.—

BAJAI FIGYELŐ

politikai hetilap.

Kiadó-hivatal:
Streintz és Eschenlohr
könyvnyomdája
B ó d o g - t é r .

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy 3 hasábos petit sor egy-
szori megjelenésért 10 kr., 3-
szori 8 kr., 10-szerért 6 kr. fi-
zetendő. — Minden hirdetés
után 30 kr. bélyegdíj jár.
A nyilttér 1 petit sora 12 kr.
A hirdetési díj előre fizetendő.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A nagy nap előtt.

Mindössze huszonnégy óra választ el attól a naptól, melyen Baja város polgárai is nyilatkozni fognak az iránt: mely irányban, mely párt által óhajtják ők az országot kormányoztatni. Városunkban két párt áll szemközt: a függetlenségi és a kormánypárt. Nem szükséges s ma már teljesen fölösleges volna is e helyütt fejtgetni, hogy a két párt közt mi a különbség, minő az a program, melynek a valószínűsára egyik-egyik vállalkozik. A fát megösmerni a gyümölcséről. A mai kormánypárt már kilenc éve uralkodik s e hosszú idő alatt alig tett egyebet, mint emelte az adókat és szaporította az adósságokat. A kinek tetszik az ilyen kormányzás, a ki jól érzi magát mellette, azt ugyan mi nem fogjuk kapacitálni, csak szavazzon a kormány jelöltjére.

Ilyen ember azonban vajmi kevés van; olyan polgárt, a ki meggyőződésből kormánypárti, pénzért lehetne mutogatni mint valami csoda-állatot. Mégis városunkban is ép úgy mint egyebütt a kormánynak erős, jelentékeny pártja van, melyet hogy nem elv, nem meggyőződés, hanem személyes érdekek s tudományyá fejlesztett korteskedés tereltek össze, mindannyian tudjuk. Városunkban mindazáltal a kortespenznek és kortes italnak nem volt olyan hódító ereje, mint az elveknél, a függetlenségi eszménél. Midőn e sorokat írjuk, bizton merjük állítani, hogy pártunk többségben van. Nem nagy ugyan a különbség a két párt számereje közt, de van akkora, hogy nagyon szépen győzhetünk a választási urnánál. Csak — s ez a fő — úgy sza-

vazzon mindenki, a mint szavát adta s a mint meggyőződése, elvei vezérlik.

Ezen az utolsó napon kell a polgároknak különösen megmutatni rendületlen ragaszkodásukat az elvekhez. Mert a kísértés is ezen a napon, meg magán a választás napján lesz a legnagyobb, nem titok, mindenki beszéli, hogy most három éve is mily szemérmetlen nyíltsággal vásárolta a kormánypárt a szavazatokat, mint vett meg az utolsó perczben néhány embert, a kik mint a vásáron a gazda a barmot, úgy kínálgatták magokat a többet fizetőknek. Ezeket a hitvány embereket nem kellőképen sujtotta a közmérvetés; éppen azért tartani lehet tőle, hogy a három év előtti példa most is követőkre talál s fognak akadni emberek, a kik legszentebb alkotmányos jogukkal mint valami ócska ronggyal gseftelni szeretnének. Ösmeretes, bélyeges emberek ezek, a polgárság tehát figyelemmel kísérheti őket, s ezt tegye is, mert minden választónak kötelessége a vesztegetéseket minden törvényes eszközzel megakadályozni, s ha olyanok mégis történének, azokat a választási küldöttségnél illetőleg a bizalmi férfiaknál följelenteni.

Még egyre óhajtjuk a választó polgárokat figyelmeztetni. Nem lehetetlen, hogy a kormánypárt itt is, mint már egyebütt is megselekedte, mikor kisebbségben látja magát, botrányt akar provokálni, hogy a választás felfüggesztésére vagy majdan megsemmisítésére ürügyet teremtsen. Ha ez az eset, a mint nem hisszük bekövetkeznék is, ne zavartassák bele magokat a polgárok oly jelenetekbe, melyek által a kortes taktika célját érné. A szóbeli bántalmakat tartsák el nyugodtan, a nélkül, hogy viszonzóznák;

telegességekre így nem kerülhet a sor, mert a kirendelt policziális és katonai erő köteles minden polgár személyét pártkülönbség nélkül a támadásoktól megvédeni. Ez az uralkodás jogosult méltatlankodásunk fölött nem lesz tulságosan terhes, abban a biztos tudatban, hogy jeöltünknek a győzelme kétségtelen s hogy az ellenpárt handabandája mindössze számalmas vergődés, megrontani nálunk a siker örömét. Komoly, öntudatos polgárok, a kik ép oly kevés tekintik heccznek a választási harcot, mint a hogy nem ütöttek piszkos vásárt meggyőződésükből, ily polgárok higgadtan, sértegetésektől tartózkodva s otromba inzultusokra ügyet se vetve fogják gyakorolni alkotmányos jogukat s meg fogják akadályozni oly alkalom teremtését, melynél fogva rendőri vagy katonai beavatkozással szorítsanak le bennünket a siker küszöbéről.

Nem áltatjuk mi magunkat azzal, hogy bajai győzelmünk az egész országban többségre fogja juttatni a függetlenségi pártot. Tudjuk, hogy sok küzdelmes évnek kell még lefolynia, míg a közérület hatalmas föllendülése, a kormány vesztegetései, hivatalos pressziói daczára a függetlenségi párt kezébe adja az ország sorsának intézését. Tudjuk azt, hogy lépésről lépésre kell haladnunk, egyik pozíciót a másik után apránként meghódítanunk, de ez koránt sem csüggeszt el. A már eddig lefolyt választásokból is meggyőződhetünk, hogy a függetlenségi eszme folyvást tért hódít. Hisz még Bácsmegyében is, a főispáni basáskodás e minta telepén, az ellenzék több helyt fényes győzelmet aratott, pedig mi tudjuk legjobban, hogy a kormánypárt mily bőkezűleg bánt pénzzel, borral s hogy a szol-

TÁRCZA.

A kik a gyermeket nem szeretik.

P. Szathmáry Károlytól.

(Folytatás és vége.)

Ellenben odahaza nagyon üresnek találták a házat. Rebeka asszony most még jobban folytatta szenvedélyes gazdasszonykodását; de most sohasem ült meg a szobákban, hanem vagy a konyhán vagy az udvaron, vagy a kertben zsörtölődött, és oly mérgessé lett, hogy nála egy hónapnál tovább egy szolgáló sem tudta kiállani. De a templomot mindeu reggel felkereste és óraszámra elimádkozott azelőtt az oltár előtt, mely fölött ezüst függő lámpája égett; akkor aztán kedélye kissé lecsendesült.

Zachar ur még kevésbé szeretett odahaza; csak annyi időre maradt otthon, míg ebédjét jól rosszul a háta mögé hánnyta; aztán vette csibukos pipáját, dohányzacskóját és ha semmi üzleti dolga nem volt, beült vagy a kaszinóba, vagy valamelyik kereskedésbe, s örült, ha minél nagyobb zajt hallhatott maga körül. Az az ember, ki régebben úgy szerette a csendességet, most futott attól; és aki korábban annyiszor szidta a kártyajátékosokat, maga is reá vetemedett néha egy-egy kis csendes kalab riaszra.

E miatt Rebeka asszony természetesen keserű szemrehányásokat tett férjének; melyet Zachar ur méltányosnak találván: azzal egyenlített ki a dolgot, hogy a feleségének vett egy pár kanári madarat, magának pedig egy — második kakukkos órát.

Igy aztán csak meg voltak egy darabig valahogy: a sárga madarak csiripeltek; a kakukkos órákat pedig úgy rendezte be Zachar ur, hogy egyik egy félórával később járjon, mint a másik, hogy legalább minden félórában halljon egy-egy kakukkszt.

Mindezek mellett az újabb élvezetek mellett férj és nő kedvetlenek voltak; ritkán és akkor is ingerülten szóllottak egymáshoz; elhalt gyermekeiket pedig éppen sohasem említették. De az a kis halom, mely fölé Ember Zachar Pestről két kis kőangyalt hozatott, télizölddel s

nyáron át viruló virágokkal volt borítva; halottak napján pedig Ember Zachar két szép gyászlámpát állított oda neje tudta nélkül, Rebeka asszony pedig elhalmozta a kis emlékeket koszorúkkal ugyancsak férje hire nélkül; — különböző időkben meg is jelentek a kis sirnál; hosszasan maradtak ott és kisért szemekkel tértek haza. Nem szóllottak mindezekről egymásnak egy szót sem.

Kakukkos órák és kanári madarak daczára egyre üresnek tetszett a ház a házaspár előtt; Zachar ur gyakran találta nejét kisért szemekkel; s magának sem esett jól sem a pipa, sem a délutáni álmom: nagyon magányosnak találta maga körül a világot.

Türte, türe egy darabig; aztán mit, mit nem gondolt; egy nagyvásár alkalmával talált valami olyast, ami mindkettőjöknek örömet okozzon; meg is vette alku nélkül és egy nagy ruháskosárba lefedve vitte haza Rebeka asszony aztán felnyitotta a talányos kosarat, melyből két kis mopszi kutya ugrott ki.

Egy hosszú év óta először jelentkezett mosolygás az asszony ajkain.

A két kis kutya aztán ütött elég zajt a házban; fölugrált a drága butorokra és takarítási dolgot szerzett eleget A két kis állatot sehogy sem lehetett megszoktatni, hogy a Rebeka asszony által gondosan vetett fekhelyükön megmaradjanak; jobban tetszett nekik a selyemvirágos kanapé. Egyszer Rebeka asszony selyemszoknyáját tépték el, máskor a nyitva hagyott pohárszekében törték össze az üvegeket; de mindez meg lett volna bocsátva, ha azt a bünt nem követik el, hogy a Rózsika szellőzni kiterített egy ruháskáját széttépjék, mire Rebeka asszony annyira indulatba jött, hogy a drága kis kutyákat azonnal eladandókozta a szomszédaszonyoknak.

Megint csend állott be a háznál és nyugalom; kevesebb volt a baj, a gond; kiadás semmi, bevétel sok; de a pénznek nem volt hangja; a virágnak nem volt illata: a gazdag házból hiányzott az öröm.

Ekkor történt, hogy egy állatsereglet érkezett a városba, mindenféle fenevaddal és egy csomó kisebb és nagyobb majommal. Voltak ugyan a nagy kereskedő város-

ban színészek is; de ősi szokás szerint, míg a színház kongott: a gyarló cirikus állványai összetörték a közönség alatt és a majom-komédiát megnézte boldogboldogtalan.

Megjelent ott Zachar uram is, élete párjával és Rebeka asszonynak különösen megtetszett egy kis játékos kapucinus-majom, mely mindenféle hamisságot tudott elkövetni: a számára dobott mogyorókat, diókat kövecskékkel törte meg és ha boszantották, olyan furcsa képeket vágott, hogy lehetetlen volt nevetés nélkül nézni. Zachar ur hangosan felkaczagott e kis bohó állat láttára mely miut egy kötéltáncos ugrott egyik helyről a másra és négykezü ügyességében, mint valami pajkos gyermek, tudta utánozni az emberektől ellesett cselekedeteket. Mőd nélkül megtetszett e kis állat a házaspárnak és hazaérve is sokkal beszédesebbek lettek, mint korábban voltak.

Ember Zahariás azon az éjszakán, nem igen tudott aludni: úgy tetszett neki, mintha Rebeka asszony iránt való kötelessége parancsolná, hogy a mulatságos kis állatot valamiképen megszerezze. Másnap éppen egy igen fényes üzletet kötött és azért haza felé mentében betért az állatsereglet-tulajdonoshoz és a kis Dzsókót (igy hitták a majmot) megvette 100 ezüst forinton.

Egy ideig volt is mulatság a háznál: a kis majom mindkét részről elkényeztetett kegyenczvé lön: csinált is annyi komédiát, hogy a házaspár nem tudott hova lenni a nevetéstől.

Egyszer azonban, midőn hazáról mindketten eltávoztak, elfeledték a kis bolond állatot lánczra tenni; ez aztán a maga mulattatására összetörte Rebeka asszony minden porcellánját, Zachar ur kedves dohánytartóját s tajték és nem tajték pipáit; de a mi legjobban fájt, Zachar ur számadásait és Rebeka asszony imádságos könyvét úgy összetépte, hogy egy levél sem maradt épen, mire hazatértek, a szobák padozata teli volt papírral, ronggyal és cseréppel.

Ez már egy kissé sok volt a jóból; Zachar ur menten nyakon csipte a kis fenevadat és vissza vitte a menageristához, ki aztán hosszú alku után visszavette 30 forintért.

A pár napi mulatság belekerült a házaspárnak 200

gabiró urak egy hét óta egyebet sem tettek korteskedésnél, a hivatalukban is csak akkor és azért fordultak meg, hogy ott zászlókat és kortes-tollakat osztogassanak. Bácsmege lakossága a gyalgatos üzemekkel szemben is jelentékeny sikereket tudott az ellenzéknek biztosítani, — hát Baja város értelmes, vagyonos, független polgársága hátrább maradna ama falusiaknál, kiket a választási küzdelemben nem is annyira egy világosan megértett cél, mint egy homályos sejtélem vezet. Nem történhetik ez meg, s a Dunamente e jeles városában, a mint ma többségben van a függetlenségi párt, akként holnap sem fog megtántorodni senki s győzelemre viszzük, kell hogy vigyük a kibontott lobogót.

Zsidó polgártársainkhoz.

(i) Megemlékeztünk a minap arról a kormányparti kortes-versről, mely a nép antiszemita hajlamait csiklandozva vagdalkozik a függetlenségi párt ellen. Felhívtuk erre polgártársaink figyelmét s általában figyelmeztettük őket, hogy a bajai kormánypart „szabadelvű” tógája alól mennyire kilátszik a klerikális lólab s hogy a zsidó-kérdésnek hitbeli és szociális kérdésekkel való összezavarására mily nagy a hajlandóság éppen a kormányparti vezetőknel. Elmondtuk ezt őszintén, a mint a szívünkön feküdt; a ki akart okulhatott rajta; a ki maga ellen akar cselekedni, azon a jó isten se segíthet.

Pedig ilyen ember is van elég. A zsidók egy részének állandó rossz szokása, hogy minden létező kormányt támogatók. Ezek a született mamelukok, az ő kormánypartiságuk jellembeli gyöngeség, melyért bosszankodni igen, de komolyan haragudni nem lehet. Ezekkel nincs is semmi különös baj. De határozottan állítják, hogy vannak zsidók, még pedig nem valami szegény ördögök, hanem jómódú, 10—20,000 forint álló polgárok, a kik 100—120 forintot a szavazatukat eladták. Mi se hogy sem bírjuk elhinni, hogy ez igaz, de a vád tartja magát s mi aligha leszünk képesek azt a polgárok meggyőzéséből kiirtani. Ennek pedig igen szomorú következményei lehetnek. Tudjuk azt, hogy a múlt választásnál is zsidó szavazatok nyomták le a mérleget a kormánypart javára, s az se titok, legalább mindenki nyíltan beszéli, hogy azok megvásárolt szavazatok voltak. Ha ez az eset ismétlődne az idén is, félt, hogy azok a bujtogató antiszemita tanok, melyek a gazdasági nyomorúságokkal küzdő népnél oly készséges fülekre találtak, gyakorlati hatásukat kezdenék éreztetni.

Nem szeretnék olyan színen feltűnni, mint a ki ijesztés kedvéért ördögöt fest a falra. Még csak nem is pártérdek adta kezembe a tollat, hanem az akötelesség, melynél fogva, mint törvényszíntelő polgár s mint hírlapíró a társadalmi béke és rend megóvására, a magam ereje szerint minden lehető megtenni tartozom. Nem hallgathatom el tehát,

forintjába; tehát sokkal több, mint a mennyibe az egykor gyermekeik által felgyújtott s felépített — amugy is biztosított épület-födelek!

Megint az az elátkozott csend lett a háznál és örömtelen nyugalom a szívekben.

Ember Zachariás találekonyosága most már kifogyott a talmi-gyerekek előállításában; nem tudott többé fölfedezni semmi pótkávet.

Egy napon, midőn üzletéből haza érkezett és szokása szerint lassan belépett a külső szoba ajtaján: a belső szobából faldokló zokogás hatott füleibe és midőn nesztelenül annak üveg ajtajához lopózkodott; ott látta nejét a földre rogyva, elhalt gyermekei ruháit ölegetve és csökölgetva. A szegény asszony kirakta azokat sorba; a kis Gergely sapkáját felül, utána a kabátoskát, nadrágot és kis cipőket; másik oldalon a kis Rózsika ruháskáját és papucsait s nevékön szólította, hol egyiket, hol másikat; hangját mindegyre elfojtotta görcsös zokogása.

Zachariás szíve sem volt köböl és ezt a valamit, mit szívnek neveznek, most elfacsarodni érzé; szeméből, mint két patak, indult meg a könnyár, melynek felfogására alig volt elég két vészon zsebkendője.

Hogy magát hangosan el ne sirja, a zsebkendőt kellett fogai közé szoritania; és azután zajtalanul, a mint jött, visszavonult onnan; elhagyta házat és kisi-etett a Duna partjára.

Abban az esztendőben éppen nagy inség volt a felvidéken; úgy, hogy a szegény tót atyafiak seregestül és családostul vándoroltak le munkát keresni az alvidékre. Százával álltak, ültek és heverték ott a Dunaparton, várva és remélve, hogy valaki felfogadja őket; a gyermekek sivalkódtak a kenyér után; de kielehezett szülők nem tudtak rajtuk segíteni, magok sem ettek egy falatot sem már 24 óra óta.

Ember Zachariásnak különösen feltűnt egy magában álló népes család; izmos, de halvány férj, nő és négy különböző koru egészséges, de kielehezett gyermek. Különösen megtetszett neki a gyermekek egyike, egy 5—6 éves kis fiu, szőke hajjal, tojásdad arccsal és buzavirágzin kék szemekkel.

— Hej Janó! — kiált a férjhez lépve — mennyire adod el nekem ezt a kis fiut? Fölnevelem, mint sa-

a mit szélitiben hallottam a polgároktól, hogy „ha a zsidók most is leszavaznak bennünket, jövőre antiszemita jelöltet állítunk, arra rászavaznak a kormánypartiak is.” No hát ez egy nagyon komoly, nagyon megfontolni való jelenség. Egy prononcirozott antiszemita irányú mozgalom városunkban, ha mindjárt a törvényes korlátokon belül maradna is s ha nem menne is antiszemita képviselő jelölt felállításáig, nemcsak a társadalmi békét bontaná meg, hanem éreztetné hatásait a gazdasági életben is, kártékonyan, némelyekre nézve végzetesen, hatván a hitelviszonyokra. Cassandra szerepe nem hálados szerep, de azért én kimondom, nagyon félek, hogy ha valóban bizonyul, hogy zsidó választók szavazatukból polgártársaik rovására vásárt ütnek, a polgárok méltatlankodása csak a hitványok, hanem az egész zsidó lakosság ellen fog fordulni.

Ezt azoknak a zsidó polgártársainknak, kik értelmi és vagyoni fölényükkel fogva befolyással bírnak hitsorsosaikra, kötelességük megakadályozni. Megakadályozhatják pedig úgy, ha teljes erejüket ráfordítják, hogy a zsidók közt vesztegetések ne történjenek, sőt még a gyanut is eltávolítandók, eszközöljék ki, hogy a zsidó polgárok szavazzanak le azonnal, mielőtt rájuk kerül a sor, nehogy, ha a választás vége felé jönnek csak szavazni, a nép ismét rájuk foghassa, mint három évvel ezelőtt, hogy arra vártak, ki veszi meg őket. Erre hatni kötelessége értelmes és jellemes zsidó polgártársainknak pártkülömbőség nélkül; kötelességük önmaguk, kötelességük a város iránt, melynek lakói eddig a legszebb egyetértésben éltek együtt. Rajtuk áll s adja az Isten, hogy ez az egyetértés a jövőben se zavartassék meg.

A választások küszöbén.

Tagadhatatlan tény, hogy a szegénység, közromlottság s a polgárság csüggedése rohamosan terjednek hazánkban.

A polgároktól önmaguktól függ azonban ezeknek megszűntetése a küszöbön levő választásoknál.

Buktassák meg a kormányparti és bárminemű más színezetű jelölteket; sorakozzanak a függetlenségi párt zászlója alá s küzdjék ki e párt jelöltjeinek megválasztását.

Az 1867-es kiegyezési alap az, a melynek következményei az elszegényedés, az erköletlenülés.

A nemzet nevében egyszerre harmincz millió forintot meghaladó évi kamat fizetése köttetett le akkor azon osztrák államadósságok törlesztésére, a melyeknek a legnagyobb része a magyar nemzet leigázására fordított.

Föladatot a nemzetnek azon időig soha föl nem adott joga, hogy véreiről és pénzéről egyedül s kizárólag saját törvényhozása által intézkedhessék.

Föladatot úgy, hogy a törvény, a miben ezek felett a magyar és osztrák delegációk megegyeznek. A mi költséget e delegációk megszavaznak a nemzet rovására, meg kell azt fizetnünk a nélkül, hogy hozzászólhatnánk.

ját édes gyermekemet: ha megmarad, tabittatom olyan mesterségre, a milyenre menni akar; azután, ha emberrnyi ember lettbelőle, vissza mehet hozzád, a mikor tetszik.

Janó hitetlenül rázta fejét.

— Ne tréfa jon az ur; nekünk nincs kedvünk a tréfára; egy nap óta sem én sem családom nem ettünk egy falatotsem.

— Nem is tréfálok — mond komolyan Ember Zachariás s erszenyébe nyulva, kivett belőle egy 10 forintos bankót. Itt ez a tíz forint a gyermekért; neked pedig a hajóimnál munkát adok két hónapig 1 forint napidíjjal. De a gyermeket nálam kell hagynotok legalább tíz esztendeig és ez idő tájban mindig lejöhetez öt meglátogatni és én munkát adok neked.

Most már örömtől pirul ki a Janó halvány arca: el is vette s átadta feleségének a tíz forintot, ki aztán oly szivszakadva bucsuzott el gyermekétől, hogy Zachariás szinté megbánta a vásárt. Azután elment kenyérért meg pálinkáért.

Most aztán a nagy Janó kézen fogta a kis Janót és az örökbefogadó Zachar után lépegetett, ennek háza felé. Ez kívül hagyta őket a tornácra s csak magára lépett be feleségéhez.

— No Rebeka — kiált örvendetes arccsal — vettem neked valamit, de igérd meg, hogy nem haragszol meg érte.

— Talán újra majmot? — kérdé bosszankodva Rebeka asszony.

— Nem: sokkal jobbat és olcsóbbat; de igérd meg hát no.

— Jó, jó, hát hol van, amit vettél?

— Ihol van la — mond Zachariás a kis Janót kezénél fogva belödvén az ajtón — ezt a kis tót gyereket!

Rebeka asszony felkapta a kis Janót és összecskolgatta: könyűi hullottak örömeiben.

— Hisz ez éppen akkora, mint az én kis Gergelyem volt; milyen jól fognak reá illeni az én kedves kis fiam ruhái!

Megegyeztek s a kis Janót felnevelték szépen. Az Isten aztán három év mulva újra felkereste őket egy pár szép gyermekkel: kiket a takaros Janó hordott el a később felállított óvodába. De ezeket már szerették, s gondot viseltek rájuk.

Föladatot a nemzetnek hadügyéről, hadseregéről külügyeiről való kizárólagos intézkedési joga.

Ezek is ama delegáció nevű intézményre bizatván, mi történik?

Az, hogy amit a hatalom követel, azt kötelesek megszavazni a delegációk. A nemzetnek e fölött nincs vitatkozási, nincs döntő joga, csak egy kötelessége van: vakon teljesíteni azt, a mit a Bécsben székelő hatalom parancsol.

Alkotmányos élet-e ez nemzetem? A nemzet boldogulását, virágzását elősegítő intézmény-e az a delegáció és az ezt szülő 67-es kiegyezés?

Nem! Csak külső alakja alkotmányos színezetű, valóságban azonban nem egyéb, mint az alkotmányosság gunyja.

Itéljen a nemzet egy példáról.

Boszniát és Hercegovinát elfoglaltatta a hatalom. A nemzet nem csak hogy nem kívánta, de ellenezte azt. Mindezek dacára azonban még ma is vérükkel kötelesek azt szolgálni, a magyar népen végrehajtott adókból és kölcsönökből sok millió forint pazaroltatik el a bosnyákok országának fölvirágoztatására.

Az 1867-es kiegyezés következményei a magyar hadsereg elejtése, a magyar önálló bank föladása hosszú időre és a közös vámszövetkezés.

E jogfeladások egyetemesen követelik aztán a folytonos adóemlést, a szakadatlan kölcsönöket, úgy hogy a jelen évben Magyarország adósságának csak az évi kamatja meghaladja a száztiz millió forintot. Ezenkívül minden évben újból 40—50 millió forint adósságot kell a nemzetnek kötelezni.

Ez okozza az országnak és egyes polgárainak rohamos elszegényedését.

És ezt csak az nem érzi meg, a ki vagy meg van áldva nagy vagyonnal, vagy pedig odaszegődött a hatalomhoz s tiszzeresen kihuzza a maga részére azt, a mit ezekre fizetni köteles.

És mert e nyomasztó terhek mellett úgy neveltetik a nemzet fiatalabb sarjadéka, hogy mindenki az egy nap alatti meggazdagodást tartja élete céljának: az erköletlenység is terjed. A közromlottságnak tehát szintén e kiegyezési alap a kulforrása.

Vessen tehát minden választó számot saját lelkiismeretével: nem követ-e el akkor haza elleni bünt, midőn mindezek dacára azon képviselőre szavaz, a ki azt a kormányt támogatja az mely a 1867-es kiegyezést főn akarja tartani?

Én azt állítom, hogy igen.

A választók csak akkor teljesítik hűen hazájuk és nemzetük iránti kötelességüket, a midőn azokat választják meg képviselőjükké, a kik nyíltan azt vallják: meg kell szüntetni a közösiügyeket és vissza kell vinni Magyarországot teljes, minden idegen beavatkozástól ment állami függetlenségébe.

Madarász József.

Ecclesia militans.

(M.) Megindult a harc minden oldalról. A választási mozgalmak előszólitották a tartaléksapatokat is.

A katolikus klerus vagy legalább annak jelentékeny része, szintén részt vesz a küzdelemben. Ezáltal a szokottnál élénkebben. A tribune-ön és az uraknál megjelenik a papi talár, hirdetve a földi ország evangéliumát, vagy érvényesítve polgári jogát a hívek földi javára vagy kárára.

Helyeselni lehet a magyar klerus józan gondolkodásu részének küzdőterre vonulását, ha csakugyan honpolgári s egyuttal humanus kötelességet teljesít. Ha befolyásával a felzaklatott kedélyekre csillapítólag s példájával a népre büzdítőlag, oktatólag hat, megmutatván, hogy mikép kell felfogni s teljesíteni a hazafi kötelességet azoknak, a kik a haza javát, boldogságát nem pedig a magán vagy partikuláris érdekeket hordják szívükön.

De a mily mértékben helyeseljük ezt, épp oly mértékben kárhozzatjuk annak ellenkezőjét. Undorral fordulunk el a csuhás kortesektől, a kik nem átalják a béke fegyverét, melyet hivatásuk kezükbe adott, harci fegyverré, a béke olajját ostromra változtatni. A szeretet helyett a gyűlöletet, az egyetértés helyett a visszavonást, testvériség helyett a fajüldözést, szabadság helyett a szolgaságot hirdetni. Szívesen kalapot emelünk az egyházi és hazafi kötelességét józanon teljesítő egyházi férfi előtt: de fölláborodva nézzük a papi öltönyt a részeg kortesek, s ordító, izgató népbolondítók táborában.

Az, mit némely vidéken a kath. klerus egy némely tagja, saját felelősségére vagy másutt a titkos kéz intésére elkövet, fájdalommal érinthet minden fölvilágosodott, humanus papot. Csakis egy hivatásáról teljesen megelégedező s a szerető mestert megtagadó pap teheti azt, hogy, a pártüth szennyes zászlaját kezébe ragadva, falról falura hirdesse a testvérhacot.

A magyar katolikus klerus még eddig híven megőrizte jó hírnevét a világ előtt. Semhol sem hiányzott eddig, a hol a fölvilágosodásért, az emberi szabadságokért, szóval isteni mestere elveiért kellett küzdeni. Mindenütt ott volt, a hol a sötétség, szolgaság, sátáni gyűlölet, testvéri visszavonás hírfaját kellett eltíporítani. E tekintetben a történetírás méltó dicsérettel adózik neki, 1848-ban itthon s 1869-ben Rómában megmutatva, hogy méltó a dicséretre. Itt és ott egyformán kibontotta a liberalizmus zászlaját: itt a nemzetmegváltás népfölszabadítás dicső tettéhez, amott pedig a korzzellem ellen elkövetni szándékoltt merénylet elnyomásához járult.

Most legyen-e hűlen önmagához és tradícióihoz ugyanazon klerus, mely büszkén számitja magát a keresztény világ legfölvilágosodottabb, legműveltebb kleru-

sai közé! E szégyenfoltnak csakugyan nem szabad a magyar klerus jó hírnevéhez hozzá tapadni.

Ki kell jelentenie, meg kell mutatnia a magyar klerikus klerusnak, hogy semmi érdekközösséget nem vállal azon hivatusokról és isteni mesterük magasztos elveiről és életpéldájáról megfellebbezett tagjaival. Azokkal, akik a gyűlölet fekete zászlójához szegődtek. Akik Szeniczen, Verlon, Danapatajon és ebegették izgatnak.

A magyar katolikus klerusnak, különösen az alsó klerusnak sem jól felfogott érdekében sem szándékában nem lehet harezot kezdeni és folytatni a korszellemmel, a liberalizmussal és a közrenddel.

Nem lehet érdeklében; mert minden fölvilágosodott és hazáját s egyházát szerető tisztelő pap jól tudja, hogy mit várhat a fekete reakció eredményeitől.

A magyar katolikus egyháznak sok veszteni valója van. A kulturharcz fölédzése megbocsáthatlan bűn lenne még akkor is, ha a győzelemre kilátás kínálkozzék. Már pedig a mostani viszonyok mellett kevés kiáltás van — és kívánatos, hogy soha ne is legyen — ezen győzelemre, mely a legújabb esetben is az egész nemzet életerejét zsibbasztaná meg hosszú időkre.

Ovakodjék tehát a klerus minden tagja okatlan harezot indítani az uralkodó liberális elmék ellen. Ne legyen a reakció csábító kigyóinak akár infulát, akár kilencz vagy hétágú koronát viseljenek. Ne engedje magát eszközül használni olyanok által, a kik sötét érdekeket hajszolnak.

Védje az egyházat, ha védeni kötelessége, de ne lépje át a templom és templomlak küszöbét támadás végett.

Ne vegyüljön azok közé, a kik nemzetünk testén vérző sebet marczangolnak.

A választások.

Bácsmegegyében.

E mameluk-megyében fölébredt ellenzéki szellem szép diadalokat aratott. Nem teljesültek ugyan mind azok a reményeink, melyeket a választásokhoz fűztünk, de örömmel konstatalhatjuk mégis, hogy az ellenzék mindössze egy kerületet veszített, míg négyet nyert s így három kerületet elhódított. Pedig ha vesztegetés, hivatalos pressió valahol teljes erővel működtek, úgy bizonynyal Bácsmegegyében, a hol főispán, szolgabírák már hónapok óta egyebet se műveltek korteskedésnél. A választások eredményéről a következő táviratokat kaptuk:

Zombor, június 14. A megyei kerületekben tegnap megejtett választások eredménye a következő: Almási kerületben Olaj Szilárd függetlenségi (ellenjelölt Kanyurszky György k. p.) hódított kerület; Apáti kerületben Szemző Gyula m. e. (ellenjelölt Matlekovics Sándor államtitkár.) hódított kerület; Hodsági kerületben Hevesy Bertalan m. e. (ellenjelölt dr. Vojnits István k. p.) hódított kerület; Keryajai kerületben Széchenyi Jenő k. p. (ellenjelölt Németh Albert f.) a mérsékelt ellenzékű elvett kerület; Ó-bacsai kerületben Popovics Vazul k. p. (ellenjelölt Papik Miksa f.); Ó-kanisai kerületben b. Podmaniczky Frigyes k. p. (ellenjelölt Szakáll Adorján m. e.); Rigyiczai kerületben ifj. Latinovics János k. p. (ellenjelölt Szeusz István m. e.); Tovarisojai kerületben Gromon Dezső k. p.; Verbászi kerületben Pulszky Ferencz m. e. (ellenjelölt Kármán Lajos k. p.) hódított kerület.

Almás, június 13. A beadott 2124 szavazat közül Olaj Szilárd kormánypart hallatlan erőfeszítései dacára 371 szótöbbséggel képviselővé választottat.

Zombor, június 14. A rigyiczai kerületben késő éjig tartott a választás. Estig Szemző volt többségben, ekkor nagy összeg pénz jött a kormánypart részére Bajáról s a szavazatokat nyilvánosan vásárolták. A szavazás éjjel 2 óra tájban berkesztvé, ifj. Latinovics Jánosnak 56 szónyi többsége volt. A választás ellen óvás jelentetett be.

Budapest, június 14. A választások eredménye a következő: I. kerület dr. Pauler Tivadar k. p. (egyhangulag); II. kerület Darányi Ignác k. p. (egyhangulag); III. kerület Országh Sándor k. p. (egyhangulag); IV. kerület gr. Zichy Jenő k. p. (ellenjelöltek Degré Alajos f., Királyi Pál m. e.); V. kerület Warhmann Mór (egyhangulag); VI. kerület Busbach Péter k. p. (ellenjelölt gr. Feszty Pál k. p.); VII. kerület Matlekovics Sándor k. p. (ellenjelölt Eötvös Károly f.); VIII. kerület Szilágyi Dezső m. e. (ellenjelöltek Irányi Dániel f., Verhovay Gyula antiszemita); IX—X. kerület b. Kemény Gábor k. p. (ellenjelölt Tompa Antal f.). E szerint a mérsékelt ellenzék a kormánypart javára egy kerületet veszített.

Siklós, június 14. A kormánypart, bár szemmel láthatólag kisebbségben volt, forézta a szavazást. Délután 5 órakor, midőn az összes kormánypart választók beadták már Váradira szavazatukat, Olaj Lajos 496 szóval többségben volt. Ezért a függetlenségi nem is szavaztak tovább; mire a szavazás berkesztvé, Olaj Lajos a mondott többséggel óriás lelkesedés közt megválasztott képviselőnek kijelentett.

Mozgalmak a kezei kerületben. E derék kerületben e hó 8 ikára és a következő napokra volt kitűzve a program-deszéd megtartása. Azonban, közbejött akadályok folytán, sem a jelölt Gál Péter, sem a központi kiküldött nem teheték meg a

körutat. Helyettük tehát a jelölt kitűnő képzettségű fia dr. Gál Ernő és Inczédi László lapszerkesztő mentek ki, hogy a lelkes választóknak a függetlenségi elveket fejtegetessék.

Legelőször a központ: Kezel fogadta őket. Bár elkesve, a kitűzött időnél jó fél nappal későbbben érkeztek, a határnál mintegy száz lovasból álló bandérium s százhusz kocsis választó polgárokkal várt rájuk. A találkozásnál Mándy földbírtokos mondott üdvözlő beszédet, hangsúlyozván, hogy a függetlenségi program foglaltja magában az igazi reális politikát. Az üdvözlőre Gál Ernő felelt, meghatóttan köszönve meg a kitűzött fogadtatást. A városban két diadalnapon át a piac térrre vonult a menet, a hol a szónokok számára emelvény volt felállítva. Wozsáry Szaniszló pártelnök bemutatta a vendégeket a több ezer főnyi közönségnek, melyben ép búcsú lévén, számosan voltak vidékiek is. Ezután Gál Ernő szólott atyja nevében, kijelentvén törhetetlen ragaszkodását a függetlenségi elvekhez. Végül Inczédi László fejtegette a párt-programot, kimutatván az annak kivihetősége ellen felhozott vádak alaptalanságát s a közösügyes rendszer által teremtett helyzet nyomorúságaival, különösen pénzügyi és gazdasági hanyatlással bizonyítván egy jobb rendszerre áttérés szükségét. Beszéde végén zajos derűtség közt adta elő, hogy keletkezik a kormánypart, mely a választások előtt soha sem létezik. A minduntalan eljenzésekkel félbe szakított beszédek roppant hatást tettek.

Másnap Császartöltés, Sütköd és Csanád fogadták a vendégeket; ha nem is hasonló fényvel, de hasonló lelkesedéssel. A csanádiak 30 lovasal és 26 kocsival Bajára is kísérték őket.

Kedden Darnok, Miske és Fajsz együttesen vonultak ki a függetlenségi szónokok elé a darnoki határra. Ez az imponáns menet azután megjárta a nevezett községeket, melyekben kormánypart választó mutatóban is alig akad. A beszédek itt is nagy tejszt arattak és nagy lelkesedést keltezték. A bogyszászi kevés párthívők kijöttek a dunai révig s a küldöttek itt találkoztak velük. Bácsa sokacz községben nincs érzék a függetlenségi elvek iránt s itt a küldöttek nem is tartottak beszédet, csupán tábornyi kísérettel keresztül vonultak a falun. Úgyane kíséret nagy részével mentek át Hajósra, e derék német községbe, melynek lakosai részéről határtalan lelkesedéssel találkoztak. Itt néhány kormánypart ember, köztük a környékből e ezébből bejött jegyzők és hivatalnokok, botrányt akartak provokálni. Midőn Inczédi beszélt, Földváry életével s egyéb közbeszólásokkal igyekeztek őt megzavarni. A nép dühös lett, tolongás kiáltás támadt, s csak Gál Ernő és Inczédi csillapító szavai tudták a fellázadt kedélyeket annyira megnyugtatni, hogy nagyon sajnálatos dolgok nem történtek. Úgyaneznap fogadták még a küldötteket Nádudvar is, szintén német, de úgyszólván kizárólag függetlenségi község. E derék svábok lelke sedését leírni nem lehet.

Végül esütörtökön Szt. István és Szeremlén fordultak meg a küldöttek s fejtegették a függetlenségi elveket. Mindkét helyütt nagy lelkesedéssel találkoztak, melyet a beszédek csak fokoztak. A két község egyesült bandériummal és kocsissal Bajára is bekísérte őket. E bevonulás, a szt. antali bácsúra begyült roppant népsora közt, imponáns tüntetéssé vált a függetlenségi elvek mellett.

Igy végződött e körút, melynek hatásától a Földváry Gábor kortesei annyira megijedtek, hogy rögtön hallatlan mértékben kezdték meg az itatást és vesztegetést. Ez azonban vajmi keveset fog használni, s Gál Péter a ma (vasárnap, 15-én) végbemenő választáson bizonyos.

Hirek.

A polgármester úr figyelmét a multkor felhívtuk arra a hivatalos hatalommal visszázó korteskedésre, melyet Perlak végrehajtó a kormánypart érdekében folyt. Nem tudjuk, a polgármester úr vette tudomásul felszólalásunkról, de tudjuk azt, hogy Perlak úr most is csak oly sans géne ígérgetezik és fenyegetőzik az adóvégrehajtásokkal, mint azelőtt. Nemesak, hanem Sziráczky végrehajtó plane a polgármester úr nevével és állítólag a polgármester úr megbízásából korteskedik a kormánypart mellett. Kíváncsiak vagyunk, hogy a polgármester úr, a kinek ellenzéki hajlamai köztudomásúak, erre az ő nevével való visszaélés sem fog e egyebet tenni, mint jóakarattal hallgatni.

Egy derék polgár. P. Tóth János uram, bogyszászi gazda ember megérdemli, hogy a nevét szélesebb körben is megismerjék. Bogyszászon ő a függetlenségi pártnak a fiembere. Midőn a kezei kerületben a függetlenségi küldöttek körutjokat tették, ő is ki akart előjük menni a maga embereivel. A kormánypart bíró, hogy ezt megakadályozza, mint esküdt embernek meghagyta neki, hogy az nap ő fog felügyelni a községi munkára. P. Tóth János uram nagyot sóhajtott erre s azután csakhogy mégis kijöhessen, lemondott az esküdtégségről. A bogyszászi révén ő maga beszélt el könnyes szemekkel ezt a históriát, s mi meghatva szoritottunk kezét a derék polgárral, a minőt sokat adjon az Isten e hazának.

Az 1885-ik évre érvényes bíró országgyűlési képviselő-választók névjegyzéke a központi választmány általideiglenesen megállapított. Összeírattott összesen 980 választó, az apadás telát 24.

Drescher Ede polgármester a választási jog szabad gyakorlatának védelmére a legszigorúbb intézkedéseket meg tette és erre nézve a következő felhívást intézte a város közönségéhez: Az országos képviselő-választások ideje közeledik. Minden törvényhatóságnak kötelessége lakosságának nyugalma a törvényes rend és választási szabadság teljes biztosítása fölött őrködni. Bácsa város hatósága ezen kötelességet kétszeres éberséggel fogja teljesíteni, mert Czegléd, Kolozsvár, Dorozsma, Jászberény, Gyergyóújfalú szomorú példáiból azt látja, hogy a folytonos ellenségeskedés, gyűlölködés, botrányok és bűnös izgatás megintatták a törvény iránti tiszteletet, utat nyitottak a terrorizmusnak, a bot, sár és kó uralmának. Polgárok! Tudom, hogy öök az előscrölt városok szomorú dicsőségének részesei nem fegnak lenni, hogy békeszerető városunk jó hírnevét meggyalazni, az alkotmányos választási jog gyakorlását vére: verekedéssé fajulni a szabadságot izgatásra felhasználni, önmagukat becszenyezni nem engedik. Meg vagyok győződve, hogy a

város művelt közönsége, a politikai pártok vezetői, a befolyással bíró férfiak és a város józan, rendszertető lakossága hatóságunknak a rend fentartásában szivesen nyujt segédkezet, és a rendezavarók garázdalkodásait megtűrni nem fogják. Ha mégis találkoznának lelketlen botrányhősök, bűnös izgatók, kik nem akarnak ismerni törvényt, nem féltik városunk reputációját, nem tisztelik a polgárok nyugalma, és tettelességgel vagy izgatással zavarják meg a választási jog gyakorlását: azokkal szemben a hatóság a rendet és a választás szabadságát személyekre és pártokra való tekintet nélkül, kerülhetlenül és kiméletlenül erőhatalommal is biztosítani fogja. Az erőhatalom alkalmazásánál pedig — sajnos — az ártatlanok vére is összevegyül a bűnösökével. A rendőrhatalóságot ily iránybani szigorú eljárásra már utasítottam, és egyébként sem mulasztottam el magam részéről a szükséges intézkedéseket megtenni. De tekintse minden polgár is lelkiismereti kötelességének városunkat a meggyalázástól és az ártatlanokat a bűnhődéstől megmenteni. Baján, 1884. június hó 7-én. Drescher Ede, polgármester.

A helybeli tanítóképzőben az évi zárvizsgák f. hó 17—21-ig tartanak; 21-én lesz a gyakorló iskola vizsgája, melyen a szülők és tanügybarátok zivenesen látott vendégek. F. hó 25-én és következő napjain tartanak meg a tanítóképesítő vizsgálatok a tanfelügyő öngs Czirfusz Ferencz kir. tanácsos úr személyes elnökléte mellett.

Megint egy kortesverset kaptunk, ösmertelen kézből, melynek gyarló vonásai győzelem irástudására, de talpraesett gondolatai s görblitékeny verses értelmes főre és józólésre vallanak. Olvasóink gyönyörűségére im itt leuyomatatjuk:

A míg élek azt kiáltom:

„48” a hitvallásom,
Ki e zászlót lobogtatja,
Az a szívem választottja.
Éljen a Helyi.

Kinek szíve ver a balon,
És nem kap a hivatalon,
A ki inkább halni tudna,
Mint bennünket elárulna.
Éljen a Helyi.

Helyi Ignác ilyen hoafi,
Őt fogjuk meg koszorúzni,
A tisztelet babérrával,
A követi megbízással.
Éljen a Helyi.

Honvéd tisz volt „48”-ban,
A huszárok táborában,
Szabadságunk most is védi
Kész a jogért éltet adni.
Éljen a Helyi.

Jelöltünk igaz hazafi,
A vókot nem pénzen veszi:
Kortés bort és pénzt megvetjük,
Helyi Ignác lesz követünk.
Éljen a Helyi.

Nem kell nekünk „habarékú,”
Két kacsos, eseli-eseli,
Szünbor helyet lórért árul,
Ismerik a szappanárul.
Éljen a Helyi.

Nem eladó szavazatunk,
Aikotmányos szabadságunk,
Éljen minden hazánk na
Kit el nem ámit a potya.
Éljen a Helyi.

Ki meg állotta a sarat,
Ki független volt és maradt,
Helyi Ignác lesz követünk.
Éltesse az Isten nekünk.
Éljen a Helyi.

Magyar nyelvű póttaanfolyam. A vallás-és közoktatásügyi m. k. miniszterium f. hó 4-én 19475. sz. a. kelt rendeletével elhatározta, hogy a közelgő szünidő alatt az ország különböző vidékein, 12 városban magyar nyelvű póttaanfolyam tartassék. Ily póttaanfolyam lesz e alkalommal ötöd izben, a helybeli állami tanítóképzőben is. Kezdetét veszi júliushó 7-én. A résztvevő vidéki, nem magyar ajkú tanítók ingyenoktatásban és 70 krnyi napidíjban részestülnek, a magyar kormány bölcs intézkedése és az országgyűlés áldozatkész határozata alapján. Kívánjuk, hogy az idegen ajkú tanító urak ezen eléggé meg nem hálálható és alkalmasint utolsó izben kínálkozó alkalmat lelkiismeretesen felhasználva e lehet tenni iparkodjanak az 1879. 18. törvényezikk parancsának, mely megköveteli, hogy a folyó esztendőtlől fogva minden fiatalabb nem magyar nyelvű tanító is tudjon legalább annyit magyarul írni és beszélni, hogy képes legyen hazai nyelvűket a népiskolában sikeresen tanítani.

Nyílt tér.

E rovathban közlötöktört nem vállal felelősséget a szerk.

Tekintetes szerkesztő ur!

Mély tisztelettel felkértem az alábbi sorokat bocsos lapjának „Nyílt térben” felvenni.

Folyó hó 2-án egy úri ember hazug híresztelése folytán, azon hír terjedt el városunkban, miután én Liebl András úr vendéglőjéből pártoskodás és abból eredő civódásért és verekedésért kidobattam.

Miután a fent elmondott dolog koholt rágalom, az ezen aljas hírt terjesztő egyént, mindaddig míg a fent mondottakat be nem bizonyítja — aljas, nyomorult, haszontalan, rágalmozó gazembernek nyilvánított volna.

Az általam személyesen is ismert egyének egy-szersmind azt is tudomására hozom, hogy ha egy csepp becsületérzése van, ezt magánszáradni nem hagyja, s tölem lovgasias uton kérend a fentiekért elégtételt.

Kitűnő tisztelettel vagyok Tekintetes szerkesztő úrnak

Baján, 1884. június 5.

alázatos szolgálja.
ifj. Mievác Imre.

Nyilatkozat.

Alolítottak ezennel kinyilatkozatjuk, miszerint f. évi június hó 9-én este dr. Dembitz Lajos és Tury Lajos urak között felmerült becsület sértési ügy előtűnk a lovgasias korlátai szerint elintéztett.

Kelt Baján, 1884. évi június hó 11-én d. u. 1 órakor.

Hertelendy Lajos,
hajós kapt. jelölt.
Szadaj Kálmán.

Gécy Kálmán,
és. k. hadnagy.
Bischoff Károly.

Laptulajdonos:

Olaj Lajos.

Felölös szerkesztő:

Inczédi László.

ÁRLEJTÉS.

A helybeli tanítóképezdeben az 1884/5 ik tanévre a **köztartás és tüzelő anyag szállítása** árlejtés útján vállalkozónak külön külön kiadatik.

A feltételek alolirotnál betekintethők. Zárt ajánlatok f. hó 26 ig ugyanott benyújtandók. A köztartásra vonatkozó ajánlatokhoz 100 frt bānompénz csatolandó.

Kelt Baján 1884. jun. 13.

Dr. Bartsch Samu,
igazgató.

3435. szám
tkv. 1884.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A bajai kir. járásbiróság mint tlekkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a bajai takarékpénztár végrehajtható kérelme folytán Asztalos Lina, helyesebben Krausz Anna bajai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 200 frt hátralék-tőke-követelés, ennek 1880. évi február hó 14 ik napjától járó 8% kamatai, 23 frt 45 kr végrehajtási már megállapított, valamint 10 frt 55 kr jelenlegi és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. és 146. § ai értelmében a szabadkai királyi törvényszék területén lévő Baja város 2539. sz. tjkvben foglalt Krausz Anna és Krausz Teréz Jozefin nevében álló A. I. 741. hr. 690. ö. i. számú 1226 frtra becsült egész ház és hozzá tartozó 312 □ öl beltelekre, tekintettel a fenthivatkozott törv. czikk 156. § ának C. pontjára, ezenel elrendeltetik, és annak a kebelbeli tkkvi iroda helyiségében leendő megtartására határidőül 1884. évi augusztus hó 6-ik napjának d. u. 3 órája kitétik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az ingatlan a fent kitett árban fog kikiáltatni. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10% százalékát készpénzben vagy ovadék képes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.
Baján, 1884. évi ápril hó 30 án.

RácZ József,
kir. járásbíró.

A bécsi 1883. évi gyógyszerészi kiállításon ezüst érmet nyert.

**A MOHAI
ÁGNES
FORRÁS**

hazánk egyik legszénsavdusabb
SAVANYUVIZE

kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

**Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.
Fris töltésben
mindenkor kapható**

ÉDESKÜTY L.
magyar kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN.

Ugyszintén minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

1.000.000

Kempelen Imre fehérmegyei nagybirtokos tulajdonát képező mohai „ÁGNES” savanyuviz-forrás telepén 1883. november 15-én töltetett az
egy millióodik palack Ágnes-viz
mely annyiban képez nevezetesebb eseményt, amennyiben ezen eset Európában az első, mely alig három évi fennállása óta képes volt savanyuvizének ennyire élénk keresletet és közkedveltséget teremteni.

RAKTÁR BAJAN: Michitsch István, Klenantz és Baböcs, Drescher Gyula és Spitzer Ignác uraknál.

A GRACZ 1880. ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON ÉLISMERÉSI OKLEVÉLET NYERT. — A TRIESTI 1882. ÉVI KIÁLLÍTÁSON BRONZ ÉRMET NYERT.

STREINTZ és ESCHENLOHR

könyvnyomdatulajdonosok

ajánlják

helyben a Bódog-téren (Michitsch István úr házában) fennálló korszerűen berendezett

KÖNYVNYOMDÁJUKAT

mindennemű művek, hirdapok, röpiratok, falragaszok, továbbá legujabb diszítéssel kiállított meghívók, számlák étlapok, gyász- és halotti jelentések, legujabb divatú névjegyek, végre hatóságok, ügyvédek stb. részére szükséges bármennemű nyomtatványok pontos, hibátlan és a legjutányosabb árak mellett elkészítésére.

Vidéki megrendelések pontosan és a leggyorsabban teljesítettnek.

A n. é. közönségnek az eddig irányunkban tanusított becses bizalmaért hálás köszönetet mondva, kérjük, miszerint azzal bennünket továbbra is megajándékozni kegyeskedjék.

Baján, 1884. június hóban.

Kiváló tisztelettel

Ugyanitt egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

Streintz és Eschenohr,
könyvnyomdatulajdonosok.